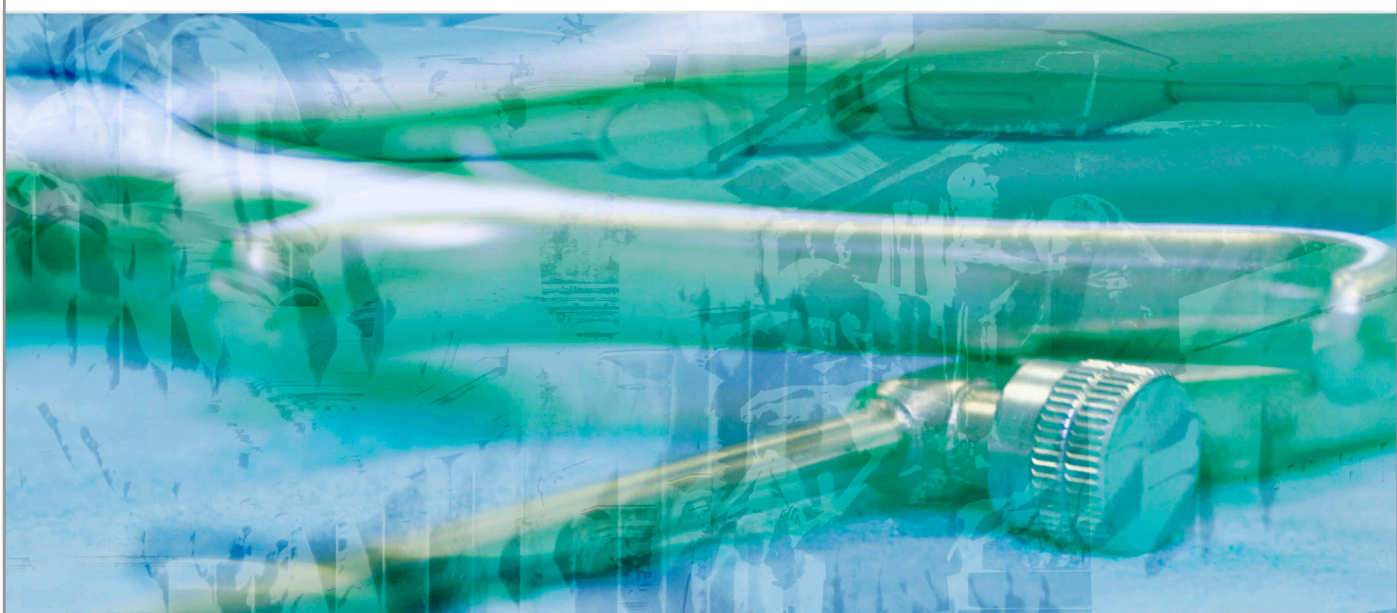

KIKKERTUNDERSØGELSE AF ENDETARM OG TYKTARM (KOLOSKOPI)

HVAD ER EN KOLOSKOPI?

En koloskopi er en kikkertundersøgelse af ende- og tyktarm. Gennem en bøjelig fiberslange med kamera i spidsen kan lægen/skopisygeplejersken se tarmslimhinden, tage vævsprøver og fjerne eventuelle polypper.

Der er en minimal (1 %) risiko for, at der ved undersøgelsen kan gå hul på tarmen. Endvidere er der en lille risiko for blødning, hvis der tages prøver fra tarmen.

FORBEREDELSE TIL UNDERSØGELSEN

Udrensning

Det er vigtigt, at der ikke er afføring i tarmen, når koloskopien udføres. Se vejledning til udrensning på næste side.

OBS: Du skal følge vejledningen for udrensning, der er i denne pjece og ikke den i Picoprep-pakken.

Kost

Du må spise almindelig mad, indtil du skal begynde på tarmudrensningen. Dog må du ikke spise jerntabletter, kerneholdig mad og fibertilskud eller vindruer fra 5 dage før undersøgelsen.

Medicin

Du bedes medbringe en medicinliste på undersøgelsesdagen.

Hvis du får blodfortyndende medicin (Plavix, Clopidogrel, Marevan), skal der i nogle tilfælde tages en kontrolblodprøve før undersøgelsen. Du bedes rådføre dig med din egen læge om dette.

Hvis du til daglig får vigtig medicin, som f.eks. hjertemedicin, vanddrivende medicin eller smertestillende medicin, kan dette tages på undersøgelsesdagen.

Hvis du har insulinbehandlet sukkersyge, skal du tale med din egen læge om, hvordan du skal forholde dig vedr. dette.

Får du tabletter mod sukkersyge, skal du ikke tage din tablet om morgenen på undersøgelsesdagen, men først ved næste måltid, altså efter undersøgelsen.

Hvis du tager p-piller, skal du også sikre dig imod graviditet på anden vis indtil næste

menstruation. Pga. udrensningen kan p-pillens beskyttelse være nedsat.

Får du medicin for astma eller hjertekramper, bedes du medbringe dette.

Den medicin, du tager på udrensningsdagen, skal du indtage mere end 1 time før eller mere end 1 time efter indtagelse af udrensningsmidlet.

Har du:

- svær hjertesygdom eller en ICD, svær nyresygdom, sukkersyge og problemer med at regulere blodsukker, bør du kontakte egen læge inden udrensningen
- stomi, skal du kontakte afdelingen

Særlige forhold

Er du gravid, eller har du pacemaker, bedes du oplyse dette, når du møder til undersøgelsen. Det har betydning for valg af udstyr.

FASTE

Hvis du skal have foretaget koloskopi i fuld bedøvelse, skal du være fastende.

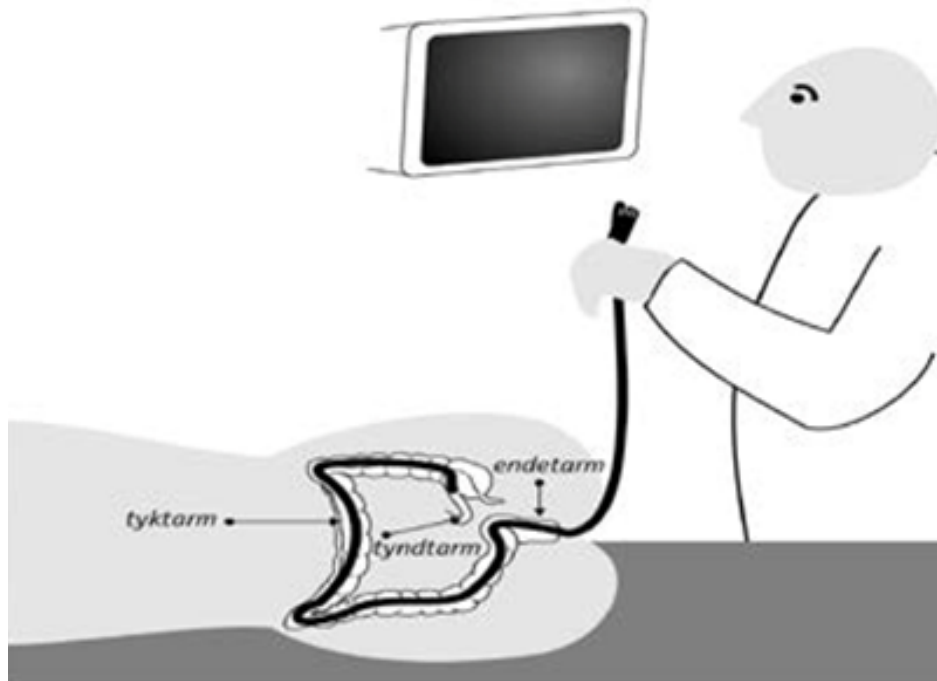
Det vil sige, at du ikke må:

- spise fast føde eller indtage mælkeprodukter i 6 timer før undersøgelsen
- drikke væske såsom vand, saft og kaffe/te i 2 timer før undersøgelsen

Hvis du skal have foretaget både koloskopi og gastroskopi, skal du ligeledes være fastende (se fasteregler ovenfor).

Ventetid

I tilfælde af uventede situationer kan der forekomme ventetid. Du vil da blive orienteret af personalet.

UDRENSNING FØR KOLOSKOPI

Din tarm skal være udrenset, for at lægen/ skopisygeplejersken kan se tarmvæggen.

Forberedelse til undersøgelsen:

Tyktarmen skal være helt udrenset, for at undersøgelsen kan gennemføres.

5 dage før undersøgelsen må du ikke spise vindruer, brød med hele kerner og jerntabletter. Kernerne kan stoppe skopets sugekanaler.

Vær opmærksom på, at du muligvis ikke kan gå på arbejde i dagene op til undersøgelsen, da udtømningen vil kræve hyppige toiletbesøg. Det kan være forskelligt, hvor hurtigt udtømningen virker. Du kan blive træt og sløj.

Sådan tager du Picoprep:

1. Tag et glas med 1,5 dl koldt vand
2. Hæld pulveret fra brevet i vandet
3. Rør blandingen i 2-3 minutter
4. Når det ikke længere bruser, er blandingen færdig. Drik blandingen; helst inden for 15 minutter
5. Drik minimum 1-1,5 liter klar væske fordelt over de næste timer efter hvert brev. Dette vil give dig mange tynde afføringer efter 1-3 timer

Afføringen skal være vandtynd, for at udrensningen er fuldstændig. Hvis dette ikke er tilfældet, bedes du drikke yderligere tynde væsker.

Udrensningen kan gøre dig sløj og træt.

Når undersøgelsen skal finde sted mellem kl. 08.00 og kl. 12.00:

DAGEN FØR UNDERSØGELSEN

- Du må **indtil kl. 11.00** spise kost bestående af f.eks. kogt lyst kød (kylling eller fisk), pasta, lyst brød (f.eks. toast) og kogt æg
- Efter kl. 11:00 må du ikke spise fast føde, men skal drikke rigeligt med tynde væsker såsom: bouillon/klar suppe uden fyld, vand, saft, sodavand, te og kaffe. Gerne sukkerholdige væsker, men ingen mælkeprodukter!
- Kl. 14.00: Tag det første brev Picoprep (følg vejledningen ovenfor)
- Kl. 20.00: Tag det andet brev Picoprep

PÅ UNDERSØGELSESDAGEN

Morgen

Hvis du ikke skal være fastende: Du må spise et let morgenmåltid (dvs. et stykke brød, kaffe/te) **1-2 timer før undersøgelsen** og tage evt. medicin som normalt.

Når undersøgelsen skal finde sted mellem kl. 12.00 og kl. 16.00:

DAGEN FØR UNDERSØGELSEN

- Du må **indtil kl. 15.00** spise kost bestående af f.eks. kogt lyst kød (kylling eller fisk), pasta, lyst brød (f.eks. toast) og kogt æg
- Efter kl. 15:00 må du ikke spise fast føde, men skal drikke rigeligt med tynde væsker såsom: bouillon/klar suppe uden fyld, vand, saft, sodavand, te og kaffe. Gerne sukkerholdige væsker, men ingen mælkeprodukter!
- Kl. 19.00: Tag det første brev Picoprep (følg vejledningen på foregående side)
- Kl. 07:00: Tag det andet brev Picoprep (på undersøgelsesdagen)

PÅ UNDERSØGELSESDAGEN

Du må ikke spise morgenmad.

Frokost

Hvis du ikke skal være fastende: Du må spise en let frokost (dvs. et stykke brød, kaffe/te) **1-2 timer før undersøgelsen** og tage evt. medicin som normalt.

Når undersøgelsen skal finde sted mellem kl. 16.00 og kl. 20.00:

DAGEN FØR UNDERSØGELSEN

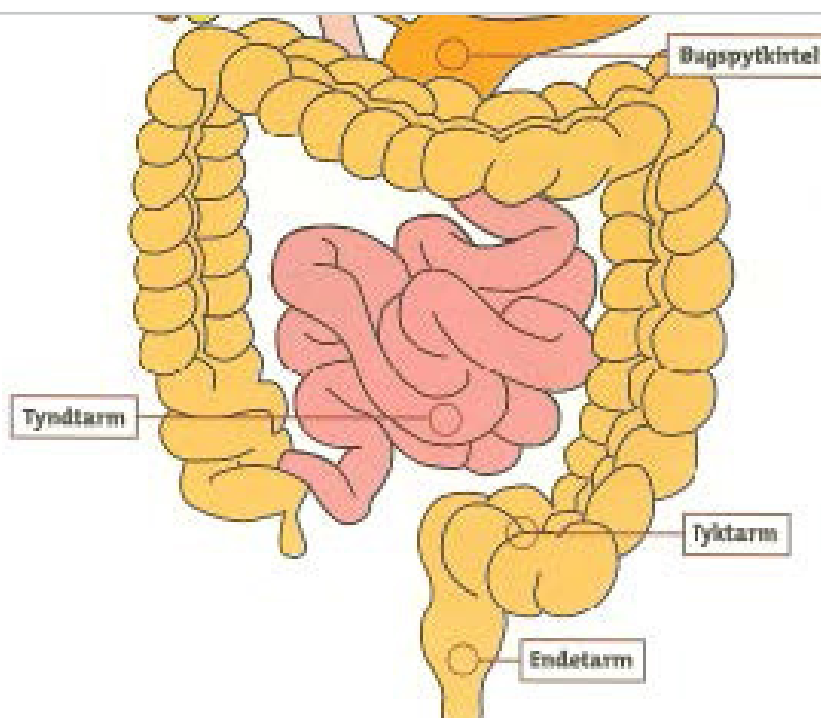
- Du må **indtil kl. 19.00** spise kost bestående af f.eks. kogt lyst kød (kylling eller fisk), pasta, lyst brød (f.eks. toast) og kogt æg
- Efter kl. 19:00 må du ikke spise fast føde, men skal drikke rigeligt med tynde væsker såsom: bouillon/klar suppe uden fyld, vand, saft, sodavand, te og kaffe. Gerne sukkerholdige væsker, men ingen mælkeprodukter!
- Kl. 21.00: Tag det første brev Picoprep (følg vejledningen på foregående side)
- Kl. 09:00: Tag det andet brev Picoprep (på undersøgelsesdagen)

PÅ UNDERSØGELSESDAGEN

Du må ikke spise morgenmad.

Frokost

Hvis du ikke skal være fastende: Du må spise en let frokost (dvs. et stykke brød, kaffe/te) **1-2 timer før undersøgelsen** og tage evt. medicin som normalt.

UNDERSØGELSEN

Hvordan foregår en koloskopi?

Under undersøgelsen sidder en sygeplejerske hos dig. Du skal ligge på venstre side eller på ryggen under undersøgelsen. Der bliver lagt en tynd kanyler i en blodåre på armen, hvori der evt. kan gives beroligende og smertestillende medicin. Herefter fører lægen koloskopet ind i tarmen.

I nogle tilfælde undersøges også den sidste del af tyndtarmen.

Gør det ondt?

Undersøgelsen kan være forbundet med ubehag i form af oppustethed og eventuelle smerter. Vi tilbyder dig derfor afslappende og smertestillende medicin, da det gør undersøgelsen nemmere og bedre for dig.

Under undersøgelsen blæses lidt luft ind i tarmen. Det kan give en trykkende fornemmelse og give trang til at slippe af med luften. Før undersøgelsen afsluttes, suges luften ud igen.

Hvor lang tid varer undersøgelsen?

Undersøgelsen varer mellem 30 og 60 minutter.

Efter undersøgelsen

Du kan have en del luft i tarmen, som kan give mavekneb og ubehag i timerne efter undersøgelsen.

Du må spise og drikke, som du plejer.

Har du fået afslappende/smertestillende medicin, skal du være opmærksom på følgende:

- Du skal observeres i afdelingen mindst en time efter, medicinen er givet
- **Bilkørsel og maskinbetjening frarådes i 24 timer efter, medicinen er givet. Du skal derfor have en aftale om afhentning i afdelingen og transport hjem efter undersøgelsen**
- **Medicinen kan medføre, at du har svært ved at huske det første døgn.** Vi fraråder dig derfor at træffe vigtige beslutninger (f.eks. at underskrive papirer) det første døgn efter, du har fået medicinen

Besked om undersøgelsesresultatet

Lægen kan med det samme fortælle, hvad undersøgelsen har vist, og om der skal iværksættes behandling.

Hvis der er taget vævsprøver eller fjernet polypper, vil der gå ca. 14 dage, inden svaret foreligger, og det aftales, hvordan du får svaret.

Risiko ved koloskopi

Koloskopi er en meget sikker undersøgelse. I sjældne tilfælde kan der dog forekomme komplikationer som f.eks. bivirkninger til den beroligende og smertestillende medicin.

Blødning eller hul på tarmen kan forekomme; især hvis der er fjernet polypper eller udført anden behandling i forbindelse med koloskopien. I visse tilfælde kan sådanne komplikationer nødvendiggøre akut operation.

Hvis du får blødning fra tarmen eller svære mavesmerter, skal du kontakte egen læge eller ringe 1813.

KONTAKT

Er der noget, du er i tvivl om, eller har du yderligere spørgsmål, er du altid velkommen til at ringe til Capiro CFR.

Lyngby: 3977 7070
Odense: 6548 7070
Aarhus: 8612 1186
Skørping: 9839 2244
Viborg: 8725 0899

Telefontider:
Mandag-torsdag kl. 8.00-17.00
Fredag kl. 8.00-16.00

info@capiocfr.dk
www.capiocfr.dk

○ **Hellerup**
Hans Bekkevolds Allé 2B
2900 Hellerup
Tlf.: 3977 7070

○ **Odense**
Pantheonsgade 25
5000 Odense C
Tlf.: 6548 7070

○ **Lyngby**
Jægersborgvej 64-66B
2800 Kgs. Lyngby
Tlf.: 3977 7070

○ **Skørping**
Himmerlandsvej 36
9520 Skørping
Tlf.: 9839 2244

○ **Aarhus**
Margrethepladsen 3
8000 Aarhus C
Tlf.: 8612 1186

○ **Viborg**
Stadion Allé 7
8800 Viborg
Tlf.: 8725 0899

info@capiocfr.dk • capiocfr.dk

Telefontider:

Mandag-torsdag kl. 8.00-17.00
Fredag 8.00-16.00